

Конференција за медије високог представника Мирослава Лајчака након састанка ПИЦ-а

ОХР, ФранеМароевић:

Добар дан и добродошли. Ја се прво испричавам због кашњења, пошто је састанак трајао мало дуже него што је било предвиђено, тако да ћемо почети без превише одлагања. Високи представник ће вам укратко објаснити шта је било у посљедња два дана на састанку Савјета за имплементацију мира.

Високи представник Мирослав Лајчак:

Добар дан. Ја се такође извињавам. Знате да није моја навика да вас остављам да ме чекате, али ту су били објективни разлози. Управо смо, малоприје, завршили састанак Управног одбора Савјета за имплементацију мира на нивоу политичких директора. Знате да сам тражио озбиљан, одговоран разговор и то сам и добио. Зато сам задовољан и овим разговором и резултатом тог разговора.

Тражио сам озбиљан разговор, јер је ситуација у земљи озбиљна. Задовољан сам тиме да је из дискусија које смо имали апсолутно јасно да су те чињенице свјесне све државе чланице Савјета за

имплементацију мира.

Састанак је у том смислу одржан у право вријеме како би се политички директори упознали са ситуацијом у земљи која није једноставна. У ствари је озбиљна.

Могу да кажем да све земље чланице Савјета за имплементацију мира у потпуности подржавају Дејтонски мировни споразум и ја, као њихов високи представник, добио сам у том смислу њихову пуну подршку.

Имају исти став по питању анализе садашње ситуације, слажу се да је потребно јачање државних институција и да су мјере које сам донио у складу са Дејтонским мировним споразумом.

Као што наводи Декларација Савјета за имплементацију мира, коју ћете добити одмах после завршетка, чим се заврши превод на домаћи језик, одлуке високог представника морају се поштовати и свако кршење одлука високог представника је анти-дејтонска активност.

Све то о чему говорим јасно је одражено у Коминикеу и у том смислу ја сам текстом Коминикеа задовољан и мислим да су поруке из тог документа јасне свакоме ко буде прочитао тај документ.

Што се тиче мјера које сам предузео 19. октобра, желим да нагласим да су се све делегације без изузетка сложиле око тога да су моје мјере легитимне, у оквиру мог мандата, и у складу са Дејтонским споразумом.

Само једна земља има различито гледање на ове мјере везано за њихов политички контекст, што је њихово право и ја никако не бих правио сензацију од тога.

Све државе чланице Савјета за имплементацију мира се слажу око тога да је због недостатка „помака у реализацији кључних реформи, потребно ставити тежиште на завршавање имплементације Дејтонског мировног споразума, укључујући и

напоре у борби против евидентне нефункционалности државних институција. Управни одбор Савјета за имплементацију мира у потпуности подржава овај приступ. “

Управни одбор Савјета за имплементацију мира понавља да неће остати пасиван у случају провокативних изјава или потеза. Сви политички лидери или институције из БиХ који оспоравају високог представника и Управни одбор Савјета за имплементацију мира биће предмет одговарајућих мјера. Управни одбор наглашава да међународна заједница задржава све потребне инструменте за сузбијање деструктивних тенденција и да неће допустити покушаје подривања Дејтонског мировног споразума, како у земљи, тако и ван ње.

Управни одбор још позива Србију, једну од потписница Дејтона, као и органе власти у Босни и Херцеговини, а посебно оне у Републици Српској, да поштују обавезу из међународног права да у потпуности сарађују са Међународним кривичним судом за бившу Југославију (МКСЈ), тако што ће играти проактивну улогу у хапшењу свих преосталих оптуженика, укључујући Радована Караџића и Ратка Младића, без даљњих одлагања, радити на разбијању мрежа подршке бјегунцима, те осигурати да исти буду изручени у МКСЈ.

Нешто мало о програму састанка. Имали смо неколико прилика за разговор у оквиру чланова Савјета за имплементацију мира. Осим тога, имали смо јуче састанак са лидерима политичких странака које чине владајућу коалицију.

Ово је била прилика да политичари покажу Савјету за имплементацију мира на који начин могу заједнички допринијети вођењу ове земље на европском путу.

Позитивно је да су сви исказали своју приврженост европској будућности БиХ.

Чланови Савјета за имплементацију мира поздравили су чињеницу да су чланови владајуће коалиције прошлог викенда у Мостару потписали споразум о покретању процеса полицијске реформе као

предуслова за отварање европског пута БиХ.

Сви се слажу око тога да је то позитиван помак, али само ако политички лидери наставе са конкретним активностима. Само тада ће бити могуће да Босна и Херцеговина напредује ка потписивању Споразума о стабилизацији и придруживању.

Другим ријечима, добар корак у добром правцу. Ако ћемо тако наставити, онда ћемо и брзо видјети резултате. Ако не наставимо тако, онда неће бити ни резултата на европском путу. Значи, то је одлука наших, ваших политичких лидера овдје. Ми смо спремни.

Данас смо чули ставове чланова Савјета министара БиХ.

Лично могу да кажем да сам разочаран говором предсједавајућег СМ господина Шпирића и његовом најавом могуће оставке. То је било превише емотивно и недовољно рационално и одговорно.

Од почетка мог мандата, сваке седмице на нашем регуларном састанку предсједавајући Шпирић ми се жалио на функционисање Савјета и тражио моју помоћ.

Његово виђење функционалности Савјета није у складу са Уставом, за разлику од мојих одлука.

Његова оставка је његово право, али би била потпуно неодговорна и неprimјерена.

Мали је парадокс да предсједавајући Савјета министара размишља о оставци због противљења мјерама које омогућавају ефикасније функционисање тијела којим он предсједава.

Морамо ситуацију ставити у контекст.

Одлуке које сам донио иду у корист свих грађана БиХ и свих конститутивних народа и могу да не одговарају само онима којима није стало да институције ове земље функционишу на ефикасан начин. У том смислу, јасно је изражена подршка чланова Савјета министара БиХ мојим мјерама.

Моје одлуке су усмјерене да помогну бољем функционисању Савјета министара како би оно што ефикасније и брже усвајало законе потребне на европском путу БиХ.

Још једном могу да поновим да су реакције на те одлуке непропорционалне и проузроковале су вјештачку кризу која би могла зауставити било какав напредак, што, вјерујем, није ни у чијем интересу.

Ми смо започели разговоре са правним експертима како бисмо појаснили и отклонили све могуће недоумице по том питању. Те разговоре настављамо, настављамо и данас овдје на овом мјесту након завршетка ове конференције. Спремни смо да нађемо правно рјешење које ће на крају бити кристално јасно, које ће отклонити недоумице.

Оно на шта се морамо фокусирати је управо напредак и будућност ове земље. Поново да дејтонски пут постане главна тема политичке дебате.

На том путу имате једногласну подршку свих земаља чланица Савјета за имплементацију мира и свих земаља чланица Европске уније.

Значи, шта даље? Настављамо озбиљан посао чији је циљ боље функционисање државе БиХ у корист њених грађана.

Имамо пуно тога да урадимо. О томе не треба вас да убјеђујем, ви то знате боље од мене.

Прије свега се надам да ће домаћи политичари наставити са озбиљним послом везано за реализацију закључака из Мостара. Као што сам рекао, Декларација је добар искорак, али не би била довољна ако након тога неће слиједити конкретне акције, прије свега почетак рада на законима о којима су се политичари сложили.

Европска унија је прихватила конструкцију, приједлог политичара, поруку која је дошла из Мостара, али порука мора

да се сада промијени у конкретне чињенице.

Што се тиче мојих одлука од 19. октобра, да одговорим на питање које би сигурно слиједило као прво. Остајем, наравно, при мојим досадашњим ставовима. Одлуке су добре за грађане ове земље, потпуно у складу са Дејтоном и мојим овлаштењима. Зато не размишљам о томе да их промијеним, повучем или суспендујем.

Исто тако важи и то, што сам више пута рекао и што могу да поновим, да сам спреман да рашчистимо било какве недоумице код било кога и да буде потпуно јасно да одлуке поштују уставне принципе, поштују уставне гаранције ентитетских и националних интереса сваког у овој земљи.

У том смислу ми јесмо озбиљни и очекујемо исту озбиљност од наших партнера. Најскорија прилика да се то потврди ће бити управо за неколико минута у овој згради.

То је то што сам желио да подијелим са вама везано за састанак Савјета за имплементацију мира и мислим да, када будете имали прилику да се упознате са самим документом, биће то потврда мојих ријечи.

Питањановинара:

РТРС, Гвозден Шарац:

Како је, односно, да ли је уопште Управни одбор Савјета за имплементацију мира коментарисао Декларацију Народне скупштине Републике Српске, која је готово једногласно усвојена, а тиче се Ваших мјера? Како ћете се Ви поставити и како ће се Управни одбор Савјета за имплементацију мира поставити према најавама и изричитом ставу да, уколико Ви не направите корак назад, слиједи повлачење представника СНСД-а из извршне и законодавне власти на нивоу БиХ?

Високи представник/специјални представник ЕУ, Мирослав Лајчак:

Прво, то су уцјене. На мене не дјелују уцјене. А друго, нисмо говорили о том документу. Још једном желим да истакнем да су сви потврдили да су моје одлуке у оквиру мојих компетенција, у складу са мојим овлашћењима и у складу са Дејтоном. То је кључно. То је јасно.

Било би боље да се људи у овој земљи баве својим послом. Занимљиво је да када смо се бавили реформом полиције, сви су овдје тумачили шта су то европски принципи, данас сви тумаче Дејтон. Ја мислим да је и једно и друго моја компетенција, а политичари имају другу компетенцију – да се баве својим послом, да долазе на посао и да испуњавају обавезе које су прихватили.

Претпостављам да сте имали прилику да се упознате са говором Терија Дејвиса, Генералног секретара Савјета Европе, у којем он наводи пуно конкретних проблема, обавеза које је ова земља прихватила, а никада није испунила. Ја бих зато препоручио да оставе тумачење Дејтонског мировног споразума мени и члановима Савјета за имплементацију мира, те да се баве својим послом, одговорношћу према својим грађанима.

Ја сам спреман за дијалог. Ја сам одговоран човјек. Али, нека нико не проба да ме уцјењује.

Вечерње новости, Душан Стојаковић:

Мене интересује шта ОХР спрема ако представници Републике Српске изађу из заједничких институција?

Високи представник/специјални представник ЕУ, Мирослав Лајчак:

Имамо уставни оквир ове земље.

Дневни аваз, Тарик Лазовић:

Можете ли бити мало прецизнији, хоће ли мостарска Декларација бити довољна за парафирање Споразума о стабилизацији и придруживању? Ако не, шта би требало да буде довољно?

Високи представник/специјални представник ЕУ, Мирослав Лајчак:

И ако бих желио, не бих могао да будем прецизнији у том смислу, јер апсолутно је јасно да док не дође до нормализације политичке ситуације нема уопште шансе да говоримо о напретку према европској интеграцији. У том смислу, ја сам већ рекао да је порука из Мостара дошла до Брисела, гдје је добро и позитивно прихваћена. Брисел је спреман да то озбиљно разматра. Али, то што желимо и очекујемо да видимо је прво, нормализацију политичке ситуације и друго, наставак корака који нас воде према европском путу.

БХТ 1, Свјетлана Тодоровић:

Ја имам два питања. Прије свега Вашу оцјену, с обзиром да повлачење са извршних и законодавних функција у Босни и Херцеговини од стране СНСД-а није уграђено у Декларацију Народне скупштине Републике Српске, да ли мислите да је то ретерирање ставова, односно да је Декларација један вид оправдања, оно што је народу обећавано одмах након ваших мјера?

Под два, зашто се уопште настављају преговори са правним експертима из Републике Српске, с обзиром да је Савјет за имплементацију мира рекао да су Ваше одлуке неупитне и да сте и Ви сами рекли да их нећете мијењати? Зашто трошити енергију на све то и стварати додатну забуну, по мени, у јавности?

ОХР/ЕУСР:

Свјетлана, ја нисам разумио ово прво питање.

Високи представник/специјални представник ЕУ, Мирослав Лајчак:

Ја сам разумио. Али, мој одговор је познат. Ја не одговарам на питања типа: «Шта би било кад би било?». Ја се бавим конкретном ситуацијом и зато ме немојте увлачити у неке конструкције и хипотезе.

Друго, мени никада није жао да трошим енергију да рашчистим то што није јасно. Никада ми није жао. Не желим да улазим у било какве игре, за то немам времена. Али, ја још увијек вјерујем да ту има неких недоумица. Свјестан сам и неповјерења, свјестан сам и историјске оптерећености, итд. Значи, ја дајем право представницима Републике Српске да имају још нека питања и ја сам спреман да их рашчистим и разјасним. Међутим, као што сам рекао, желим да дођемо до става када ће сви признати да не постоји чињеница која би могла да потврди да у мојим мјерама има било шта против било кога и да су то апсолутно позитивне мјере, потребне за ову земљу. И то је то због чега сам ја овдје дошао.

Ослобођење, Антонио Прленда:

С обзиром да је посљедњих дана било и критика на Ваш рачун од стране представника Руске Федерације, јесте ли добили икакве гаранције да та реторика с њихове стране неће бити и убудуће кориштена?

Високи представник/специјални представник ЕУ, Мирослав Лајчак:

Русија има свој политички став, своје политичке интересе. То је чињеница, ја то поштујем. Немам ни намјеру ни амбицију да мијењам правац којим иде спољна политика Руске Федерације. Кључно је поново да се бавимо чињеницама, а чињенице су да ја овдје имам мандат и да све што радим, радим у складу са својим мандатом.

Ројтерс, Дарија Шито-Сучић:

Надовезала бих се на Антонијево питање. Ви сте рекли да само једна нација, тј. да су сви амбасадори подржали Ваше мјере, изузев једне нације, која је имала примједбе у односу на политичку димензију Ваших одлука. Можете ли само појаснити шта то значи? Која је то нација и шта то значи?

Високи представник/специјални представник ЕУ, Мирослав Лајчак:

Изражено је у тексту Коминикеа и ја немам никакве проблеме са тим да су они у једном ставу изразили своје различито политичко виђење. Не видим никакав проблем у томе за себе и сигурно никакву сензацију. Упознаћете се са текстом документа.

ТВ ОБН, Алмир Шаренкапа:

Када се говори о Вашим овлаштењима, онда сви питају да ли ћете смијенити, да ли ћете користити овлаштење да смијените некога. Ја Вас питам да ли имате овлаштења да попуњавате празна мјеста ако садашња гарнитура политичара из Републике Српске напусти своје функције?

Друга ствар, можете ли потврдити да је заправо Русија изузела своје мишљење? Још увијек нисте то отворено рекли.

Високи представник/специјални представник ЕУ, Мирослав Лајчак:

Знате, ово је по мом мишљењу покварена логика у потпуности. Ја нисам дошао овдје да демонстрирам своја овлаштења. Међутим, када смо се бавили европским питањима, реформом полиције, шта су политичари говорили? «Ту Лајчак нема овлаштења као специјални представник ЕУ. Он може само да нас савјетује. Ми можемо да га игнорешемо.» Онда на домену Дејтона имам овлаштења, онда чујем да сам диктатор, да сам недемократ. Ја нисам ни једно, ни друго, ни треће. Ја имам свој мандат, имам своју одговорност и мој једини циљ је да Босна и Херцеговина не буде више потпуно на дну Европе, гдје се налази данас. Умјесто тога да сви шпекулишемо о томе, оптужујемо једни друге и стварамо ове вјештачке изманипулисане кампање, као што смо видјели задњих дана, треба да стварно почнемо да се бавимо нормалним послом који води ову земљу напријед. Ја не могу да схватим како неко то не може разумјети.

Независне новине, Мирза Чубура:

Казали сте да сте добили подршку за јачање државних институција. Које ћете мјере предузети како бисте ојачали те државне институције?

Високи представник/специјални представник ЕУ, Мирослав Лајчак:

Ја сам увијек говорио и увијек мислим да је најбољи начин за све, за рјешавање данашњих и сутрашњих проблема, укључујући и јачање државних институција, да ова земља озбиљно крене европским путем. И зато подржавам све напоре који иду у том правцу. Не мислим да су репресивне мјере те које воде у том правцу, међутим, оне јесу дио мог мандата који сам ја, као што знате, прихватио у потпуности. Али, са овог мјеста желим још једном да изразим своју жељу и своју наду да ћемо сви ми и, прије свега, домаћи политичари, више времена посветити

европским интеграцијама и обавезама које стоје испред Босне и Херцеговине на том путу.

Агенце Франце Прессе, Амра Хаџиосмановић:

Одговарајући малоприје на питање шта ћете учинити уколико се СНСД заиста повуче, као што су најавили, рекли сте да ћете дјеловати у оквиру Устава ове земље. Можете ли нам мало то појаснити или набројати опције?

Високи представник/специјални представник ЕУ, Мирослав Лајчак:

Не могу. Опција има на стотине.

РТРС, Радован Шкипина:

Господине Лајчак, па, ако Вас не разумије пола земље, пола Босне и Херцеговине, јесте ли размишљали да Ви поднесете оставку на ову дужност?

Високи представник/специјални представник ЕУ, Мирослав Лајчак:

Ако ми неко докаже да сам ја проблем за ову земљу, онда врло радо. Али то да ме неко вјештачки ставља у неку позицију у којој ја нисам, немам намјеру, немам жељу да будем, онда ме то само даље мотивеше да наставим рад за добробит ове земље.

Новинар #11:

Имам једно питање везано за Савјет безбједности. Да ли очекујете да ће Русија уложити вето на продужење мандата ЕУФОР-а?

Високи представник/специјални представник ЕУ, Мирослав Лајчак:
Не.

[Изјава генералног секретара о ситуацији у Босни и Херцеговини](#)